

INTRO

No, a je to tady, dámy a pánové. To, co právě louskáte, to, na co brejlíte ve svý čtečce, anebo co do vás pere něčí sametovej baryton, není nic jinýho, než třetí díl mejch pamětí. Už je to tak.

Ptáte se, jak může někdo psát paměti na díly, nebo nedejbože na pokračování? Jak si může někdo myslet, že lidi zajímá zrovna ta jeho nefiltrovaná pěna dní, kterou život každému z vás servíruje den co den, bez ptaní a jakejchkoliv jinejch ohledů na cokoliv? Je to prostě proto, že na každý vteřině lidskýho života záleží, každá z nich může změnit chod světa a je jedno, která to je i o koho jde. No, a ta večerní vteřina, kterou prožívám právě teď já, vypadá tak, že sedím v horkým létě pod naší řevnicko-toskánskou pergolou obrostlou bujnou vistárií a naproti mě sedí moje žena Bludimíra, zcela zabořená do životopisu jistýho pana Václava.

„Co to píšeš,“ ptá se mě, když slyší jak naruživě buším do klávesnice svého Booku.

„Knihu, vole,“ odpovídám. „Jsem totiž spisovatel,“ dodávám pro případ, že by už zapomněla.

„Aha,“ říká a pokračuje v četbě. Nejspíš proto, že o mým životě toho ví víc než dost, což zdaleka neznamena všechno, ale evidentně jí to stačí. To sice z hlediska budoucí čtenářský popptávky jakoby není zrovna povzbuzující informace, ale manželky se v tomhle smyslu nepočítaj, protože bejvaj spíš na tý straně autorský. Každopádně je skoro půlnoc, další tropická vlna se valí tou naší kotlinou středoevropskou, a po pravdě řečeno, je mi fajn.

O tom, že je mi fajn, mluvím taky proto, že otázka duševního rozpoložení autorova je v okamžiku samotné tvorby klíčová,

i když metody tvorby můžou bejt různý. Někdo prej má přísnej pracovní režim od-do a dodržuje ho za každou cenu, jinej donekonečna loví múzy, který ne a ne přijít, další si to všechno v klidu vygoogluje a pak dělá machra, jinej chlastá nebo fetuje, až se hory zelenaj, a tak dále a tak dále.

Každopádně na startu musí mít asi člověk takový to zvláštní puzení, který ho nutí ten příběh světu vyžvanit a vykřičet, protože bez toho to nejde. A pak už jde jen o to najít rovnováhu neboli balanc, což je onen pocit, kdy všechno je na svém místě, žádná bota netlačí a geniální věci jdou tak nějak samy od sebe. Jako třeba ta správná poloha ying a yang v čínský medicíně, nebo pevněj postoj golfisty, kterej pak už jen švihne klackem a míček letí jak blázen, přesně tam, kam je potřeba.

Ale aby to stálo opravdu za to a prožitek byl patřičně hlubokej, je třeba při takový práci taky myslet na velectěné čtenářstvo a položit si otázku, v jakým stavu se nacházejí právě oni, protože pro ně se nakonec ta kniha píše. To je trošku oříšek, protože lidi jsou různý a různý koničky maj, ale neměl by to nakonec bejt takovej problém, protože Češi podle renomované agentury Bloomberg nedávno zvítězili v soutěži o nejzhrálejší národ světa. Že prostě našinci si nejvíc užívaj. A ani se za to ani nestyděj, nijak se tím netajej, a některý prej dokonce i poňoukaj. A to se mi hodí! Autor a jeho protějšek mají prostě bejt na stejný vlně neboli, vznešeně řečeno, ze stejnýho hodnotovýho světa. Což je situace, kterou k dokonalosti kdysi dotáhli v Kalifornii kluci vod Grateful Dead, když před koncertem dávali každému divákovi stejnou dávku LSD, jakou si posléze vzali sami. Ani hrát se tehdy nemuselo, taková to byla pohoda.

Na těch stovkách stránek předchozích dvou dílů, který jste možná četli, a možná taky ne, jsem odvykládal svoje dětství, pubertu, kariéru, rodinu, dějiny světa a vůbec všechno, pěkně

od začátku, až do druhý dekády jedenadvacátýho století. Včetně pravdy, lásky, zrady a přátelství, intrik i spiknutí, o špinavejch hrách tajnejch službách ani nemluvě. Jak jsme byli s Havlem v Americe, s Klausem na lyžích a se Zemanem v lihu. Prostě tak jak to bylo.

A protože nám takřka nepřetržitě dorůstají mladý generace, který to nemůžou pamatovat, dovolte malou vzpomínku na tyhle ikony, který jsem musel sledovat coby zuřivý zpravodaj největší novinářský agentury na světě přes dvacet let, žil jsem s nima ve dne v noci a poslouchal ty jejich kydy tak dlouho, až mi tak nějak zůstaly pod kůží.

Ten první v pořadí v našem příběhu vystupuje pod jménem pan Václav. Hrdina sametový revoluce, postava snad až nadpозemská. Když pro nic jinýho, tak proto, že z lidí sňal jejich viny jako ten beránek boží z Bible a oni ho za to milovali jako svatej vobrázek, i když ho vlastně vůbec neznali. Nebo právě proto. Každopádně psali jméno toho člověka na zdi, a i když ty nápisy časem smyly kapky deště, tak ten příběh Popelky žije ještě, a navíc se to rýmuje. Příběh o tom, jak bohatý chlapec na dno padnul, pak povstal, své bohatství získal zpět a nakonec i moc, slávu, půlku království a královnu k tomu, i když byla jen televizní. A přitom dál žil svůj příběh hipísáka, kterým byl vždycky, teda hlavně předtím, než ho navlíkli do toho hermelínu.

Ten, kterej ho na tom výsluní nakonec vystřídal, je ten, kterým v tomhle příběhu říkáme Velekněz. Nejen proto, jaký má iniciály, ale taky proto, že svýho času to byl čaroděj, jehož slovo mělo magickou sílu. Bylo to slovo, který určovalo, co bude dál. Na rozdíl od dob jeho předchůdce se už o věcech smělo pochybovat a mnozí to taky dělali. Velekněz byl na rozdíl od nadoblačeného pana Václava figura pozemská, brutálně reálná, převádějící slova v činy bez váhání a jakéhokoliv studu. Veleknězovy osudy v naší trilogii sledujeme s citem a porozuměním i proto, že právě

prochází údolím stínů a smrti, do kterýho jednou dojde každej, kdo to dotáhne takhle daleko. Protože jeden den je kolem vás ten krásně nasvícenej a bohatě klimatizovanej svět limuzín, konvojů a televizních studií a druhý den je člověk sám a klepe kosu někde na Proseku nebo v Kobylisích, nebo kde vlastně ve skutečnosti bydlí. Žije sice se svou doživotní rentou a ochranou, která mu z titulu jeho bývalýho postavení zůstala, ale taky s tím strašlivým abstákem moci a slávy a z toho vyplývající samotou, před kterým vás neuhlídá ani ten nejsilnější bodyguard, Whitney Houston by mohla vyprávět. Ale pozor – Velekněz je bojovník, kterej se nevzdává, což český není, a proto je taky permanentně nebezpečnej.

No, a mluvě o nebezpečí, tak právě v tuhle chvíli tam nahoře na kopci, na Hradčanech, v tom sídle českých králů, usedá na trůn Těžkej Miloš, břichomluvec a notorický bonmotista, kterej vypadá, jako by snad ani nebyl z tohodle světa. A navíc na ten trůn usedá z vůle svýho lidu, protože ten si ho tam sám vybral jako nejlepšího z nejlepších, tedy aspoň z těch, co našli odvahu jít k volbám. Bohudík, nebo bohužel, račte si vybrat.

Protože dřív to chodilo tak, že prezidenta volili v Parlamentu, v tý malostranský žvanírně, kde se U Schnellů vždycky nějak dohodli a lidi do toho neměli co mluvit, ale jak jsou pořád zvyklý vytloukat ze všeho politickéj kapitál, začali populisticky mluvit vo tom, že toho prezidenta budou volit lidi sami, a tak dlouho vo tom v novinách psali, v rádiu vo tom povídali, až se to stalo skutečností. Takový to nešťastný, sebenaplňující se proctví, jako když se bojíte, že dostanete rýmu a samým strachem nakonec začnete smrkat. Všichni věděli, že je to špatně, no, a teď to máme. Tenhle model kdy hlasujou lidi sice vypadá jako velká demokracie, ale na druhou stranu dneska už taky víme, že se za ty prachy dají najmout ty nejlepší agentury, pisálci, mluviči a baviči, maskéři a režiséři, který už lidem vysvětlej, co je pro ně

dobry. A ti, co to zaplatěj, si pak voděj toho svýho prezidenta na laně jako ochočenýho medvěda brtníka. V Americe by mohli vyprávět, tam to přímo vynalezli.

A i když se pořád dokolečka opakuje, že prezident vlastně nic nemůže a nesmí, tak už jen ten barák tam nahoře na Hradčanech má takovou cenu a sílu, že každá bitva o něj stojí za to. A tak se naše první prezidentský volby bleskurychle změnil v nevidanej masakr, ve kterým na sebe přesně v tom americkým stylu obě strany navzájem kydaly špínu, lhaly o sobě, dělaly ze sebe blbce a vůbec se chovaly trapně jako snad nikdy předtím.

Prohrál kníže Karel možná i proto, že si do světa politiky odskočil až na poslední chvíli, a jak tak prohrál, jeho příznivci se s tím nehodlali nikdy smířit, tak těžce to nesli a ten příkop mezi oběma stranama byl zase o trošku hlubší a pořád plnej těch smradlavých blitek, který se do něj za celou dobu tý kampaně valily snad ze všech stran. Ještě teď se mi dělá šoufl, když si na to vzpomenu.

Těžkej Miloš, kterej tu hnusnou bitvu nakonec vyhrál, ji ovšem vyhrál po zásluze, což leckoho naštve, ale nikdo nemůže popřít, že každá země má takovýho prezidenta, jakýho si zaslouží. Miloš totiž, přes všechnu tu podágru, cukrovku a bůhvíco ještě má, zvládnul ten finiš v cílový rovince vo trošku líp, přestože to jezero chlastu, který vypil, mělo z chemickýho hlediska určitě nižší kvalitu, než ta luxusní louže, ve který se pro změnu ráchalo celej život zmíněné kníže. Mimochodem, ti dva si v tom boji byli daleko podobnější, než by se na první pohled zdálo a než si je leckdo ochoten přiznat.

Historie má ovšem svou logiku, a tak je třeba vědět, že jako kdejakej český prezident si Těžkej Miloš taky prošel svojí dávkou zrady a neštěstí, i když v kriminále ještě (zatím) nebyl. Po letech samoty rozvedeného rozumbrady a štamgasta lidových bufetů na obou stranách řeky Vltavy si po revoluci dokázal

získat ostruhy, přízeň i úctu svých zbrojnošů, jakož i prostého lidu. I tu slavnou Strakovu akademii na Klárově dobyl, vešel hlavním vchodem, jak slíbil svým věrným, a bez váhání, natožpak uzardění, se stal premiérem týhle země. Nakonec ale dopadl jako Coriolanus, tak jak nám ho popisuje Shakespeare: poznamenán těžkými ranami nepřátel i podlou zradou přátel byl nakonec poražen, aby strávil dalších deset let v samovyhnanství kdesi na Vysočině. Ale nebyl by to on, kdyby se nedokázal posléze slavně vrátit a pomstít svému národu, jakož i všem těm, co ho kdysi vyhnali z města. Každopádně Miloš na tom Hradě prostě je a nám, který si dovedeme zjednat patřičnej nadhled, je jasný, že všichni Veleknězovi kritici budou jednou vzpomínat a prstíčkem hrabat, až se ten exotický chlapec pustí do díla. A nemusí to trvat vůbec dlouho.

Potud nesvatá trojice hradních pánů, která v našem příběhu děj spolu s dějinami posunuje kupředu, aby lépe vynikly osudy hlavních postav.

První z nich je můj kamarád Štěpán, soudruh sui generis, pokud mi prominete tenhle zprofanovanej výraz, člověk, se kterým jsem se toulal magickou Kalifornií i zapadlejma uličkama Káthmandů, parťák, kterému jsem vděčnej za spoustu nádhernejch zážitků, jakož i neřestí a zlovyků, protože od toho nakonec kamarádi taky jsou.

Na prahu podzimu svýho života, kterej prožil v relativním luxusu, octnul se Štěpán ve světě absolutní spodiny a beznaděje. Permanentní flirtování s konzumací chemických sloučenin, jakož i jejich výrobou, ho nakonec zahnilo až za samou hranu zákona, kterým ostatně vždycky pohrdal, aby ve finále skončil v kriminále, kterej ovšem kreativně využil coby dokonalej detox. Tahle schopnost vyhrabat se ze všeho a přežít nemožné je u něj rodová a typická.

Vrátil se, ale netrvalo dlouho, aby znovu a tentokrát definitivně ztratil svůj skutečnej a milovanej domov, ne proto, že by musel, ale proto, že ho nikdo nezval zpátky, jestli chápete ten rozdíl. Když jsem se to dozvěděl, hledal jsem ho tak dlouho, až jsem ho našel. No, a když jsem ho uviděl, opuštěnýho, uprostřed hromady krámů jako nějakýho bezdomovce, kterýho nikdo nepotřebuje, rozhoupal jsem se k činu, jehož důsledky nesu díkybohu dodnes. Jemným nátlakem jsem ho přiměl najít si podnájem v Praze, což se povedlo, a aby v tý Praze měl co dělat, rozhodnul jsem se ho inspirovat plánem na velkou cestu, tak jako on mě kdysi. Navrhnul jsem cestu do New Yorku, která by ho přivedla na jiný myšlenky a připomněla toho sladkého ptáka našeho mládí, protože na nic lepšího jsem v tu chvíli nepřišel.

Ale protože nic se nezdaří podle plánu, jak praví klasik, nakonec jsem do tý Ameriky odjel sám a zase jen Štěpánovi můžu poděkovat za to, co se tam stalo.

Třetím do naší party mušketýrů je Dušan. Je o pět let starší než my, což neznamená dneska nic, ale svýho času to byl rozdíl generace, náskok jedný vysoký školy, něco, co z něj v jednu chvíli dělalo autoritu a dospělýho člověka na rozdíl od nás, čerstvejch maturantů.

Když jsme se potkali, toho večera koncem šedesátejch let někde na parkovišti ve Špindlu, byl už graduovanej jadernej fyzik, kterej se právě se přihlásil na práva, čímž se ten věkovej rozdíl najednou opticky smazal. Byli jsme všichni tři ve stejným ročníku, líbily se nám stejný holky, koukali jsme na ty samý filmy, poslouchali stejnou muziku a nasávali vědění všeho druhu, jak se na studenty s rudejma ušima sluší a patří. Měli jsme za sebou Pražský jaro a první kontakty se světem za oponou, kde se odjakživa nalézala země zaslíbená. Dva roky svobody, která přinesla lesk světovějch metropolí i všední dny garstarbeiterů.

V normalizačním bezčasném sedmdesátých a osmdesátých let jsme se pak všichni víceméně oženili, přivedli na svět pár potomků, postavili domy, zasadili stromy a nastartovali nějaký ty kariéry. A nakonec přišla ta slavná sametovka, která nás všechny určitě překvapila v mnoha směrech, a mě hlavně proto, že Dušan se z ní vynořil jako jeden z hybatelů dějin. A to je něco, co stojí za to zažít z první ruky. Stal se totiž jedním z otců kapitalismu v týhle zemi coby autor oblíbené celonárodní televizní hry zvané „kupónovka“. Nevyneslo mu to zázračné jmění, jak by si někdo mohl myslet, ale přineslo mu to, kromě mnoha mimořádných zážitků, jak nehynoucí úctu, tak hluboké opovržení těch, kteří uvěřili tomu, že kdyby to bylo nějak jinak, mohlo to být lepší. Byly to úžasné doby „kdy se to uhlí tvořilo“, jak říkali kdysi Voskovec s Werichem a nikdo z nás si neuvědomoval, že takovou dávku svobody nejspíš už nikdy nezažijeme. A najednou, jako v nějaký blbý pohádce jsme se každé sám za sebe museli rozhodnout, kterým směrem se vydat. Dušan dělal dějiny, Štěpán prachy a já jsem se vrhnul po hlavě do muziky. Důležitý pro nás všechny bylo, že to proběhlo bez potoků krve, kandelábrů a jinejch hnusnejch věcí, který jsou často v takovejch situacích leckdy k vidění. Na to jsme byli hrdý.

No, a netrvalo to pak vůbec dlouho a uběhlo dalších dvacet let, další jedna éra, ve který se ukázaly dvě zásadní věci, a totiž že ta nová svoboda není žádná samozřejmost, a hlavně že si ji každé představoval jinak. A že jsou na světě možná i důležitější věci.

Někdy před Vánocema jsem se například dočet, že jednoho chlapíka v nejlepších letech, trénovanýho sportovce a špičkového donchuána krmenýho tou nejlepší biostravou, boháče a slavného spisovatele, postihla ruptura aorty, což je něco, jako když vám pukne srdce, prostě vážně velké malér. Tenhle kluk psal na samým začátku svý kariéry docela hezký knížky, i panu Václa-

vovi se líbil, ale nakonec se předělal na tu moderní nasírací literaturu, která se veze na lidský závisti, jako že jsou všichni svině, blbý a zkorumpovaný, hlavně teda tam ty nahoře. Říká se tomu populismus neboli lidovlezectví, je to hřích a hned mě, starýho chytráka, škodolibě napadlo: to má z toho! Ten vztek, do kterýho se profesionálně musí nutit, aby to jeho naštvání bylo autentický a uvěřitelný, ty špatný vibrace, ta žluč, která prostupuje krevní řečiště a vzlíná výš a výš, to všechno přeci není pro lidský tělo zdravý, i když se to zatraceně dobře prodává! A to pak může člověk uběhnout dvacet biomaratónů a je mu to prd platný.

No, a teď považte, že já, kterej jsem byl vždycky nad věcí a na všechny hodnej, já Sametový Ondřej, jsem momentálně v prakticky stejný situaci jako ten nasranej kolega. Nedělám si legraci. Před pár lety mě, zdravýho člověka, kterýho nic nebolí, poslala Bludimíra u příležitosti významných kulatin na generální zdravotní inspekci asi nejen proto, že je doktorka a moje ošetřující lékařka, ale taky proto, že jsem byl právě v tom blbým věku, jak se zpívá v jedný písničce.

„Proboha, jak s tímhle můžete vůbec koncertovat, vážený pane?“ zeptala se na konci té zevrubné zdravotní inventury slovnatná kardioložka a evidentně to myslela vážně.

„Ale já žádný problémy nemám,“ říkám já, a navíc jsem ochoten to doložit činem, například výkonnostním testem.

„To vůbec nic neznamená,“ opáčí ta dáma. „Jste prostě asymptomatickej.“ Což v překladu znamená, že jsem nemocnej, ale nic mi není. I když kdo ví, že jo.

Do plynojemu udělám díрку, jemnou, jako je váš vlas a vypůjčím si sirku, a pak si to, dešti, has!

Blues libeňského plynojemu
